

Az „export” főbb trendjei az Országos Széchényi Könyvtár könyvtárközi kölcsönzésében

Országos Könyvtárügyi
Konferencia 2012

Magyar könyvtári hálózat –
határok nélkül
szekció

Paulik Péter

Országos Széchényi
Könyvtár

Könyvtárközi Kölcsönzés

I.

A határon túli magyarok könyvtárközi ellátása

- OSZK KKK forgalma nőtt a határon túli magyarokkal (2011)
- Fő forrása: digitalizálási projektek
- MATARKA-másolatrendelések

Magyar digitalizálási projektek a határon túl

- helyismereti állományok digitalizálása
- köztük számos folyóiraté
- hiányok pótlása az OSZK-ból
- finanszírozás pályázati pénzekből,
magyarországi forrásokból is

A OSZK könyvtárközi szolgáltatását igénybe vevő határon túli magyar közösségek

- Szlovénia, Muravidék
2005 után részletes digitalizálási terv
A Bethlen Gábor Alap támogatásával
- Erdély, Székelyföld
Romániai pályázati pénzből
- Felvidék

II.

OCLC-csatlakozás

- OCLC – a világ legnagyobb könyvtári adatbázisa
 - Intenzív terjeszkedés: jelenleg több mint 72 ezer könyvtár használja 170 országban
- Ambiciózus elnevezések:
- katalógusa: *WorldCat* – 'világkatalógus'
 - könyvtárközi modul: *First Search* – 'első keresés'
- Kapcsolódása a nagy metakeresőkhöz - a Google-ból 4 kattintással érhető el
 - Az új ODR-felület is magába integrálta – találat esetén üres kérőlapos kérés adható fel

Choose a country: ▾

Map Directions

Keresés: 170

↓ Következő ↑ Előző ⚙ Összes kiemelése Kjs- és nagybetűk megkülönböztetése

Az OSZK részvétele az OCLC-ben

- 1994 óta csak könyvtárközi felhasználóként
- Belépési szándék szolgáltatóként
- Bibliográfiai „próbacsomag” – konvertálási nehézségek (HUNMARC)

2012. szeptember

Az Országos Széchényi Könyvtár és a Könyvtári Intézet elvi döntése

„...az OSZK vezetősége ... a bibliográfiai és besorolási rekordok adatcsere-formátumának tekintetében a jövőben eltekint a HUNMARC fejlesztésétől, és a MARC21 kommunikációs formátum nemzeti könyvtári alkalmazása és magyarországi meghonosítása mellett teszi le voksát.

E cél megfogalmazásakor a következőket tartottuk szem előtt:

...

- az áttérés egyszerre szolgálja a nemzetközi bibliográfiai adatokhoz való könnyebb hozzáférést és a magyar vonatkozású gyűjtemény „láthatóságát”;
- a MARC21 formátumot használó könyvtárak közösségéhez való tartozás egyfelől jelenti a formátum fejlesztése nyújtotta előnyökből való folyamatos részesedést, valamint lokális igényeink, tapasztalataink hathatós képviseletét a formátum fejlesztése terén;

”

...

III.

ODR – OEDR – ELDORADO

2012. január

TÁMOP-os fejlesztéssel (Debreceni Egyetem)

új ODR-portál

Újdonságai:

- Kibővült keresési lehetőségek, közvetlenül elérhető elektronikus dokumentumokkal
- Hangsúlyosabb és strukturáltabb könyvtárnyilvántartó rendszer
- A könyvtárközi kérések a rendszerből indíthatóak, majd követhetőek, kezelésük státuszokkal – mindenfajta kommunikáció a rendszeren belül történik
- Példánytár:
 - „valószínűsíthető példányok”
 - tényleges példányok
 - NPA állományinformációk
- Felhasználói nyilvántartás (fejlesztés alatt)

ORSZÁGOS ELEKTRONIKUS DOKUMENTUMKÜLDŐ RENDSZER (OEDR)

- Az ODR továbbfejlesztésének újabb lépcsője: a szerzői jog által nem védett dokumentumok mellett a szerzői jog által védett könyvtári dokumentumok is eljuthassanak a felhasználókhoz
- Konceptiója: összegző megvalósítási tanulmány
3 megvalósítási szint – a legegyszerűbb változat kb. 650 millió Ft-ot igényelne
- TÁMOP Tudásdepo Expressz B pályázat (2012)
Nyertese az OSZK

ELDORADO-projekt

(Elektronikus Dokumentumküldés Országos Rendszere, Adatbázisa és Dokumentumtárának Megvalósítása az Országos Széchényi Könyvtárban)

- 2012. nov. 1. és 2014. okt. 31. között
- 250 millió forint támogatás az Európai Szociális Alapból és a hazai központi költségvetési előirányzatból
- Teljesen új koncepcióra van szükség

Országos könyvtári információ- és dokumentumszolgáltató rendszer (2015-)

(Forrás: Dr. Koltay Klára és Káldos János)

Adat- és dokumentumkínálat

Szolgáltatás-kínálat

Kereső

Könyvpiac

MOKKA

ODR

Dokumentum-
kölcsonzó-rendszer

E-dokumentum
szolgáltató rendszer

Szerzői jogi adatok

MDK

Cikkarchívum

Digitalizálási
munkafolyamat-követő
rendszer

Pénzügyi rendszer

EPA

MATARKA

HUMANUS

Felhasználó

Könyvtár
adatbázis

DRM

Helyi
katalógus

Helyi
katalógus

Helyi
katalógus

MEK

Biztonságos tároló

Köszönöm a figyelmet!

paulik.peter@oszk.hu